

NÄR PAPPA GLÖMDE MINNESSJUKDOM I FAMILJEN

SEMESTERRESAN BLEV ALLDELES STRÅLANDE
FAST PAPPA GLÖMDE HEM SIN EGEN FOTBOLL.
PAPPA FICK OSS ATT SKRATTA GENOM ATT
LEKA VÄRLDENS SÄMSTA MÅLVAKT...

EFTER SEMESTERN BÖRjade
PAPPA FÅNA SIG ALLT MERA.

5+6, VAD BLIR
DET? 15?

JAG FÖRSTÅR MIG
INTE PÅ DESSA
RÄKNEUPPGIFTER!

PÅ HÖSTEN FICK VI SKRATTA
ÅT ETT FLERTAL AV PAPPAS
KLAVERTRAMP...

PAPPA!
IDS INTE!

PÅ HÖSTEN FICK VI SKRATTA ÅT ETT
FLERTAL AV PAPPAS KLÄVERTRAMP...

SEDAN BÖRjade JAG MISSTÄNK
ATT PAPPA INTE BARA SKOJADE.

PAPPA, VAR ÄR DU
EGENTLIGEN? JAG
ÄR PÅ SKOLAN
ÄNNU! TRÄNINGARNA
BÖRjade REDAN
FÖR EN HALV TIMME
SEDAN!

PLÄTTKALASEN ÄNDRADE OCH BLEV
MÄRKVÄRDIGA

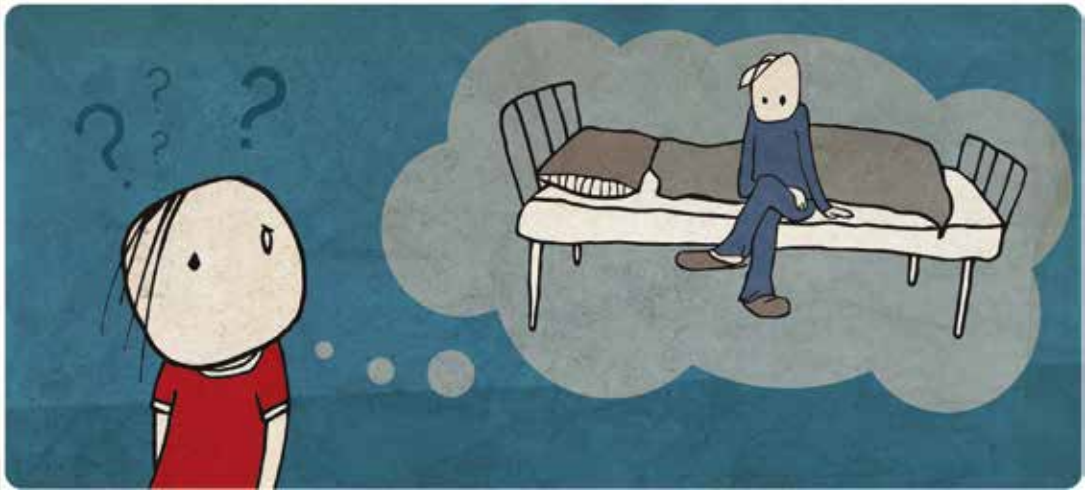
En minnessjukdom börjar så småningom.
Man kommer inte ihåg överenskomna
saker och din förälder kan bete sig på ett
konstigt sätt.

SEDAN KLARNADE DET VAD
DET ÄR FRÅGA OM.

Diagnos:
Alzheimers
sjukdom,
F00.03.

PAPPA HAR
KONSTATERATS HA
EN SÅDAN SJUKDOM
SOM GÖR ATT HAN
GLÖMMER SAKER
MERA ÄN TIDIGARE.

En framskridande minnessjukdom skadar den insjuknades hjärna

Detta förorsakar varierande symptom. Den vanligaste minnessjukdomen är Alzheimers sjukdom. Oftast berör minnessjukdomarna personer i far- och morföräldrarnas ålder men man kan insjukna redan i egna föräldrarnas ålder.

PAPPA KAN NU
BEHÖVA LITE MERA
HJÄLP HEMMA.

SAKER GLÖMS
LÄTT BORT.

HAMNAR
DU PÅ
SJKHUS?

KANSKE
SEDAN
NÅGON
GÅNG.

LIVET KOMMER ATT
ÄNDRA EN ANING
MEN ALLT ÄR ÄNNU
HELT BRA!

VARFÖR
JUST MIN
PAPPA?

DET UNDERLÄTTAR DÅ
MAN VET VAD DET ÄR
FRÅGA OM!

MAN ÄR
RÄDD!

MAN
FÖRFÄRAS.

En minnessjukdom kan förorsaka många olika symptom eller så kan man vara nästan symptomfri länge. Sjukdomen och hur den framskrider är olika hos olika människor. Fråga modigt av dina föräldrar eller av skolhälsovårdaren om frågor som tynger ditt sinne.

LIVET FORTSATTE NÄSTAN
NORMALT...

PAPPA!
SÅG DU
DÅ JAG
GJORDE
MÅL?

HEJ!
HUR
GICK
SPELET?

DET
GJORDE
JAG!
FINT!

... MEN IBLAND VAR PAPPA
I ANDRA VÄRLDAR.

IDAG VAR DET EN
STRÅLANDE MATCH!
JAG GJORDE ETT
MÅL FRÅN ETT
VERKLIGT SVÅRT
STÄLLE...

PAPPA!

OJ, NÄR KOM
DU DIT?

GRANNARNA
HAR EN NY...
...EN...

BIL?

NEJ...

EN BÅT?

ETT
BREV...?

POSTLÅDA?

JUST
DET.

**Till en minnessjukdom kan det föra sig svårigheter
med bl.a. följande saker:**

- att komma ihåg och att lära sig nytt
- att känna igen föremål och människor
- att fungera i enlighet med direktiv och planenligt
- att röra sig på främmande och ibland även på bekanta ställen
- i andra vardagssysslor

ÅHÅ... PLÅNBOKEN
HAR VISST BLIVIT
KVAR HEMMA...

SUCK

PAPPA, DIN
TIDNING ÄR
UPP OCH NER!

NÅ, DET VAR
DÄRFÖR SOM
BOKSTÄVERNA INTE
SÅG BEKANTA UT!

IBLAND KÄNDE MAN SIG GENERAD DÅ
SAKERNA KÄNDES OBEKANTA...

PAPPA, DU HAR
STRÜMPAN PÅ
HANDEN!

MAMMA!
PAPPA
GLÖMDE..!

Av denna orsak kan dina föräldrar
tänkas behöva mera hjälp av dig.

Att skynda på eller bli arg löns inte
för din förälder är inte långsam
eller glömsk av fri vilja. På grund av
sjukdomen har det skett ändringar
i hjärnan som förorsakar dylika
problem.

VAD ÄR
DET NU
IGEN?!

HUR VAR DET MAN
SKULLE KNÛTA DEN
HÄR?

DET ÄR
NATT
NU!

ALLTID DÅ OCH DÅ GICK JAG PÅ BIO
MED VÄNNERNA...

...FOTISTRÄNINGAR VARJE VECKA
- I SOL ELLER REGN.

HEMMA GJORDE VI MYCKET
TILLSAMMANS. EMELLANÅT
FUNGERADE PAPPAS MINNE
BÄTTRE ÄN MITT EGET!

VAD MÄNNE
PAPPA
FUNDERAR PÅ?

En minnessjukdom förändrar hela familjens liv, men den behöver inte minska den tid som man tillbringar tillsammans. Fastän orden kan glömmas och det finns nya utmaningar i vardagen kan man också vara alldeles tysta tillsammans. Promenader, att titta på television och alldeles vanliga saker i vardagen utgör trevliga sätt att vara tillsammans och de lämnar även vackra minnen.

PAPPA, DET ÄR VINTER
NU OCH KALLT.
ENBART EN SKJORTA
RÄCKER INTE. SÄTT
PÅ DIG EN ROCK!

HANDEN...

JO, PAPPA!
NOG KAN VÅR
SNÖGUBBE
HA ÄVEN TRE
HÄNDER!

MED VÄNNERNA GJORDE JAG SOM
DE ANDRA...

...MEN HEMMA BEHÖVDE PAPPA
MERA HJÄLP ÄN DE ANDRAS
PAPPOR.

INGEN FARA
PAPPA! JAG
STÖDER!

SKOLHÄLSOVÅRDAREN

EMELLANÄT ÄR DET
GANSKA TRÖTTSAMT
DÅ MAN SKULLE VILJA
BERÄTTA NÅGOT FÖR
PAPPA MEN DÅ HAN
INTE FATTAR...

En minnessjukdom kan medföra varierande nytt och underligt i livet som det är svårt att förstå sig på. Om allt detta kan man diskutera med bägge föräldrarna. Om det känns som om du skulle behöva en vuxen utanför familjen, fråga släktingarna eller knyck skolhälsovårdaren i ärmen. Man behöver inte bli ensam om det känns svårt eller sakerna förvånar.

Din förälder kan tidvis uppföra sig underligt, vilket kan kännas generande och svårt.

Tala om saken med en annan vuxen person och försök förstå situationen tillsammans. I allmänhet döljer det sig bakom det underliga uppförandet t.ex. ett behov av att försöka berätta om saker som man på grund av sjukdomen inte hittar ord för. Minnessjukdomen ändrar nämligen hjärnan så att den inte längre fungerar som tidigare.

Sorg, besvikelser och ilska hör till saken och man behöver inte skämmas för dem. Sorgsenheten är normal då livet ändras.

Dina föräldrars insjuknande är inte någons fel.

Man vet inte alltid varför någon insjuknar men det löns inte att vara rädd för att själv insjukna. Endast få minnessjukdomar går i arv och en minnessjukdom smittar aldrig från en människa till en annan. Om bekymren tynger dig fråga om saken av dina föräldrar eller av skolkhälsovårdaren. Vid behov kan din familj prata med läkaren.

En minnessjukdom är en eländig sak och den förorsakar varierande känslor. Man kan ändå lära sig att leva med den.

Njut av livet, träffa dina vänner, delta i hobbyn och var glad! Ditt goda humör och glädjeämnen gör inte din förälders sjukdom värre. Tvärtom: alla har lättare att vara då glädjen är kvar i livet.

Muistiliitto
Alzheimer Centralförbundet

www.muistiliitto.fi/se

Social- och hälsovårdsministeriet stöder med Veikkaus intäkter.

Text: Heidi Härmä och Sanna Aavaluoma

Illustration: Päivi Hintsanen

Ombrytning: Mainostoimisto Maustamo

Tryckning: PunaMusta Oy **2. upplaga:** 300 st

BRY DIG OM, BLI INSPIRERAD, SKÖT OM, **KOM IHÅG**

FINSK DISKUSSIONSFORUMS FÖR DE MINNESJUKAS ANHÖRIGA

muistiliitto.fi/fi/keskustelu

facebook.com/groups/kunisaunohti